

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštno vred in v Mariboru s pošiljanjem o dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelstvu v tiskarni sv. Cirila, koroske ulice št. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi tobe se v tiskarni in pri g. Novaku na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za osnanila se plačuje ob navadni vrstici, če se razšene enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Iz državnega zbora.

Nov predsednik.

Kakor Vam je znano, se je dr. Kathrein, prejšnji predsednik državnega zbora, odpovedal tej svoji službi, ker ni mogel napraviti reda pri zborovanju in je spredvidel, da pri zdajšnjih razmerah državni zbor sploh ne more dognati kaj uspešnega. Pravijo pač tudi, da se ni strinjal s postopanjem ministerstva. Bili smo torej nekaj tednov brez predsednika. Težavne obravnave sta vodila obadva podpredsednika, vitez Abrahamovič (Poljak) in dr. Kramar (Čeh).

Ker so levičarji sami zahtevali, naj se izvoli nov predsednik, se temu večina ni dalje ustavljala. Želeli smo pa vsi, razun nekaterih udov nemške katoliške ljudske stranke, naj se izvoli zopet pošten nemški katoličan, na pr. dr. Ebenhoch v predsednika. Ta mož je zmožen in čvrstega glasu. Po dolgem premissljevanju je pa dr. Ebenhoch izjavil, da ne more sprejeti izvolitve. Sklenila je torej večina, naj se izvoli v predsednika dozdajšnji podpredsednik, vitez Abrahamovič, kar se je dne 12. novembra tudi zgodilo. Oddalo se je 318 glasovnic. 186 glasov je dobil vitez Abrahamovič, 125 glasovnic je bilo praznih, 3 glase je dobil dr. Kathrein, 3 Mittermayer in 1 glas Schönerer.

Ko je izid volitve naznanil podpredsednik dr. Kramar, so zbežali iz zbornice vsi levičarji, a desnica je ploskala gromovito. Novi predsednik se je iskreno zahvalil za čast, ki se mu je skazala, ob enem pa tudi povdarjal, kako težavna naloga se mu je naložila s to izvolitvijo. Po tem govoru so prihrumeli levičarji zopet v zbornico.

Grof Badeni spet oproščen.

Zdaj se pa oglasi k besedi ministerski predsednik grof Badeni. Govoril je k zatožbi, katero so levičarji vložili proti njemu in njegovim tovarišem radi znanih jezikovnih naredeb. Pri tej priliki je omenil, da se bo vlada prizadevala na vso moč, da se mir napravi med obema narodoma na Češkem. Očital je nemškimi liberalcem, kako nespametno postopajo s svojim obnašanjem in naj sami premislijo, ali je mogoče, da bi s takim vedenjem kaj dosegli. Ob enem je povedal, da se motijo tisti, ki pričakujejo, da se bo dala vlada strahovati in da bo njim na ljubo kje odstopila.

Ta vladin odgovor je bil od večine živahno in z odobravanjem sprejet; a manjšina je ugovarjala. — Zavoljo neolikanega in surovega vedenja nemških liberalcev, ki so dostikrat grdo ropotali s poleni po svojih mizah, je predsednik dal odstraniti ta polena. Kaj bodo neki sedaj počenjali Schönerer, Türk, Wolf, Pommer in Girstmayr; najbrž si bodo sami prinašali polena v zbornico, da ž njimi ropotajo po svojih mizah.

Po Badeniju je namesto bolnega Dipaulija govoril

Zallinger, kateri je rekel, da nemški katoličani niso storili ničesar, kar bi kazalo, da odobravajo jezikovne naredbes. Po Kronawettru je govoril Bärnreiter in Rus, potem Funke ter veleučeni Poljak Dzieduszicki. Nato sta bila glavnim govornikom izvoljena Nemeč Chiari za obtožbo ministerstva in Čeh dr. Herold proti obtožbi. Herold je govoril blizu dve uri ter zlasti dokazal, da nemški uradniki ne bodo postali Čehi, ako češki znajo, kakor se to najbolje vidi v moravskih mestih, kjer so ravno nemški uradniki stebri nemštva. Okoli 8. ure zvečer se je začelo glasovanje po imenih in je bil grof Badeni obtožbe oproščen s 177 glasovi proti 171, toda le s pomočjo poljske ljudske stranke in stranke Stojalovskega, ki sta pokazali, da v narodnih rečeh morajo Slovani vedno skupaj držati.

Kako se Spodnji Štajar pripravlja za Pruse.

Kar pridigujejo prusške knjižice, ki se zadnji čas spravljajo v avstrijsko ljudstvo, ravno isto zasledujejo že mnogo let prusški časniki, katerih je pri nas najti v vsakem kotu. Namen in vsebina sta knjižicam, kakor časnikom ista; one kakor ti delajo na to, da bi mi prišli pod prusko »pikelhaubo«. Le način postopanja je nekoliko različen, ker se mora v knjižici namen v kratkem času pojasniti, s knjižico čitatelj za namen nakrat ogreti, dočim ima časnik čitatelja dolgo dobo v rokah, delujoč na njega dan na dan, teden za tednom, leto za letom. Vsled tega lahko časnik svoj pravi končni namen prikriva, ter ga čitatelju se le pokaže takrat, kadar je ta zanj tako rekoč dozorel, to se pravi, kadar se je v svojih mislih in nazorih toliko izpremenil, da so za peklensko seme tla pripravljena. Časnik si čitatelja za svoj namen torej vzgoji; on se mu vedno bliža v ovčji obleki, ter mu spusti svojega strupa vsakokrat le neznatno kapljico v kri; čitatelj tega ne čuti, ali čez daljšo dobo vendar lahko spozna, da je postal človek drugih mislij; toda on sedaj svojih novih nazorov več ne popusti, marveč je z vso močjo brani ter ima za edino prave, ker je sodnik o sebi on sam, ki se je v smislu novih nazorov izpremenil. Slab časnik je torej mnogo nevarnejši in hujši od slabe knjige, ker je upeh močnejši in gotov, samo da ga človek redno čita. Časnikar lahko reče, da si upa dušo vsacega dobiti v oblast, kedor njegov časnik delj časa redno čita. Veliki mogoški škof Viljem Emanuel baron Ketteler je baje nekoč izustil te le besede: »Ko bi sv. Pavel živel v naši dobi, bil bi urednik kakega časnika«. In bistroumni cesar Napoleon je imenoval časnik »Der Rheinische Mercur«, ki ga je izdajal slavni Jožef Görres, peto vele-vlast evropsko. Tolka je torej moč časnikov, dobrih kakor slabih.